

Orientări practice privind evaluarea adecvării pentru transport a bovinelor adulte

Mulțumiri

Orientările au fost redactate de următoarele organizații:

EUROGROUP FOR ANIMALS

UECBV (Sindicatul european al comercianților de animale și de carne)

ANIMALS' ANGELS

ELT (Transportatorii europeni de animale)

FVE (Federația veterinarilor din Europa)

IRU (Uniunea internațională a transportatorilor rutieri)

Fotografiile au fost furnizate prin amabilitatea:

- Animals' Angels (p. 1, 15, 18, 19, 21, 23, 35, 39, 41, 43, 46)
- BSI Schwarzenbek/Karen v. Holleben (p. 34, 35)
- Charles Blanc (p. 27)
- Cecile Boos (p. 36)
- DairyCo (p. 30)
- Didier Raboisson (p. 17, 33)
- Jean-Marie Nicol (p. 44, 45)
- Institut de l'Elevage (p. 17, 22, 27, 31, 33, 37, 40, 42, 44)
- Yves Millemann (p. 15, 16, 20, 31, 32, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 47)
- IRU (p. 34)
- Patrice Bargoin (p. 28)
- Protection Mondiale des Animaux de Ferme (p. 1)
- Sébastien Assié (p. 27)
- Sylvie Chastant (p. 22, 31)
- UECBV (p. 32)
- DEFRA (Model de plan de urgență, anexele 3 și 4)

MULȚUMIRI speciale INSTITUT DE L'ELEVAGE și INTERBEV

Documentul intitulat „Guide de Non-Transportabilité des Bovins vers l'abattoir” al acestora a fost utilizat ca model pentru prezentele orientări.

Copyright © 2012 Eurogrop for Animals , UECBV, Animals' Angels, ELT, FVE, IRU. Toate drepturile sunt rezervate, fără limitarea drepturilor de autor rezervate menționate mai sus. Nicio parte a prezentei publicații nu poate fi reprodusă, arhivată sau introdusă într-un sistem de date sau transmisă, în orice formă și prin orice mijloc (electronic, mecanic, prin fotocopiare, înregistrare sau în alt mod), fără acordul prealabil scris al titularului drepturilor de autor.

Prefață

- Prezentele orientări se adresează **tuturor operatorilor** implicați în etapele de transport al bovinelor adulte.
- Scopul prezentelor orientări este **de a ajuta toți operatorii să decidă asupra adecvării pentru transport a unei bovine adulte.**¹
- Prezentele orientări se referă doar la condițiile de transport al **bovinelor adulte.**
- **Prezentele orientări nu trebuie utilizate pentru a stabili un diagnostic – doar medicii veterinari sunt calificați să ofere diagnostice.**
- Pentru ca prezentele orientări să fie mai ușor de înțeles și urmărit, unele dintre stările descrise în cadrul textului sunt **ilustrate cu fotografii**. Imaginile sunt doar cu titlu de exemplu și nu trebuie considerate ca fiind singura reprezentare a stării de sănătate a animalului.
- Unele dintre situațiile indicate în prezentele orientări constituie situații extreme, care **nu sunt reprezentative pentru starea obișnuită** a animalelor de fermă.
- Autorii prezentelor orientări **nu pot fi trași la răspundere** cu privire la nicio cerere de despăgubire, daună sau pierdere care poate interveni în urma unor interpretări diferite a informațiilor din prezentele orientări.
- **Lista exemplurilor nu este exhaustivă. Există și alte situații, care nu sunt descrise aici, și care vor conduce la concluzia că un animal nu este apt pentru transport.**
- Prin prezentele orientări se urmărește redarea unei imagini cât mai corecte și mai complete. Vă rugăm să luați în considerare faptul că prezentul document **nu are valoare juridică** și, prin urmare, nu are caracter obligatoriu.
- Prezentele orientări au fost elaborate pentru a fi utilizate în completarea legislației existente și **NU înlocuiesc** obligațiile juridice.
- Transportul animalelor care nu sunt apte pentru transport poate duce la aplicarea de **penalități**, la **pierderi financiare** și la **retragerea autorizației transportatorului și/sau a conducătorului auto.**

**Utilizați orientările pentru a proteja bunăstarea animalelor și
sănătatea publică și animală.**

---

¹ În scopul prezentelor orientări, orice bovină cu o greutate în viu de peste 300 kg (cu excepția raselor pitice) este considerată bovină adultă (partea IV punctul 2 din anexa III la Regulamentul 1234/2007; bovine adulte înseamnă *bovinele a căror greutate în viu depășește 300 de kilograme*).

Cuprins

Cuvânt înainte	6
Definiții	7
Interpretarea simbolurilor	9
PARTEA I: LEGISLAȚIA EUROPEANĂ	10
Rezumatul legislației UE	11
• Transportul animalelor bolnave, rănite sau slăbite	11
• Transportul vacilor în stare avansată de gestație sau după fătare	11
• Femele în perioada de lactație	11
• Sacrificare de urgență în exteriorul abatorului	12
• Transport posibil când sunt îndeplinite anumite condiții	13
PARTEA II: SITUAȚII CARE ÎMPIEDICĂ TRANSPORTUL	14
Incapacitatea de a se mișca	15
Rană deschisă gravă	17
Prolaps (organ deplasat)	18
Sângerare abundentă și continuă (hemoragie gravă)	19
Balonare	20
Animale în stare avansată de gestație sau după fătare	21
Placentă vizibilă	22
Slăbire extremă (emaciere)	23
Concluzii	24
PARTEA III: SITUAȚII CARE NECESITĂ O EVALUARE SUPLIMENTARĂ ANTERIOARĂ TRANSPORTULUI	25
Luarea deciziei corecte	26
Dificultăți de deplasare	27
Stabilirea gradului de șchiopătare	29
Răni chirurgicale	31
Răni	33
Afecțiuni cutanate	36
Secreții anormale	37
Inflamații	38
Diaree	40
Dificultăți respiratorii	41
Afecțiuni ale ugerului	42
Vaci aflate în perioada de lactație	43
Comportament anormal și/sau semne de nervozitate	44
Animale periculoase	45
Animale cu deficiențe de vedere	46

Cuprins (continuare)

ANEXA I: Principalele referințe legislative	48
ANEXA II: Recomandări: Măsuri în cazul identificării de animale considerate inapte pentru transport în ferme, centre de colectare și puncte de control sau în timpul transportului	49
ANEXA III: Exemplu de plan universal de urgență	50
ANEXA IV: Exemplu de plan de urgență pentru o deplasare specifică	51

Cuvânt înainte

– O mai bună înțelegere a reglementărilor –

Pentru a proteja sănătatea animalelor, bunăstarea animalelor și sănătatea publică, legislația europeană și națională stabilește condițiile în care animalele nu sunt considerate apte pentru transport.

Legislația prevede cu claritate că:

- **o persoană nu poate transporta animale sau încredința animale în vederea transportului în condiții care le pot provoca răni sau suferințe inutile** [articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 1/2005];
- **un animal poate fi transportat doar în cazul în care este apt pentru călătoria planificată, iar animalele trebuie transportate în condiții care nu pot să le producă răni sau suferințe inutile** [capitolul I punctul 1 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005];
- **deținătorii animalelor de la locul de plecare, transfer sau destinație și operatorii centrelor de colectare se asigură că sunt îndeplinite normele tehnice stabilite în cadrul capitolelor I și III secțiunea 1 din anexa I cu privire la animalele care sunt transportate** [articolele 8 și 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2005]. Imaginile din cadrul acestor orientări sunt oferite doar cu titlu de exemplu, fiind necesară decizia unei persoane autorizate privind incapacitatea unui animal de a fi transportat sau dacă acesta **poate fi „apt pentru călătoria planificată”**: de exemplu, în anumite situații și la sfatul medicului veterinar, un animal ușor rănit sau un animal bolnav poate fi transportat pe distanțe scurte dacă sunt luate anumite măsuri de precauție.

Prezentele orientări ilustrează prevederile de bază ale Regulamentului nr. 1/2005 al UE privind protecția animalelor în timpul transportului. Este importantă, de asemenea, consultarea reglementărilor naționale în vigoare în statele membre.

Prezentele orientări nu trebuie utilizate pentru diagnosticare – doar medicii veterinari sunt calificați în acest scop.

Definiții

Au fost utilizate definițiile de mai jos cu privire la situațiile prezentate în partea II sau partea III a orientărilor.

1. Bovine aflate într-o stare generală bună

De exemplu:

- animale alerte, cu reacții la stimuli externi;
- piele strălucitoare și uscată, bine țesălată;
- respirație normală;
- stare corporală bună;
- greutate distribuită în mod egal pe toate cele patru picioare în timpul deplasării și staționării, linia spatelui dreaptă;
- niciun simptom vizibil de durere.

2. Bovine cu o stare generală necorespunzătoare

De exemplu:

- bovine indiferente la mediul înconjurător (apatice) *și/sau*
- ochi apoși/cețoși *și/sau*
- refuz sustinut de a mânca sau de a bea *și/sau*
- febră: temperatură corporală $> 39,5^{\circ} \text{C}$ sau hipotermie ($< 37,5^{\circ} \text{C}$) *și/sau*
- o creștere semnificativă a ritmului respirator, respirație dificilă semnificativă sau respirație cu gura deschisă, tuse persistentă *și/sau*
- simptome vizibile de durere acută, cum ar fi spatele arcuit, în combinație cu alte simptome, de exemplu, respirație superficială rapidă, postură anormală sau mers anormal, transpirație abundentă în lipsa efortului fizic sau a căldurii, slăbire extremă.

3. **Animale culcate:** animale în poziție așezată, care nu se pot ridica sau care nu pot rămâne ridicate.

4. Imposibilitatea de a se mișca fără durere

Simptomele care indică durere în timpul mișcării includ:

- animalul prezintă șchiopătare vizibilă sau nu își distribuie greutatea pe toate cele patru picioare *și/sau*
- spate arcuit *și/sau*
- postură anormală *și/sau*
- mers anormal *și/sau*
- respirație superficială frecventă.

Definiții (continuare)

5. Imposibilitatea de a se deplasa fără ajutor:

Deplasarea fără ajutor înseamnă:

- nu sunt necesare bastoane electrice, loviri repetate sau tragerea continuă cu putere a unei funii. Pot face excepție animalele recalcitrante care nu prezintă simptome evidente de durere sau suferință;
- nu este necesar ajutor extern pentru a-și păstra postura, de exemplu, atunci când animalul riscă să își piardă echilibrul.

6. **Slăbiciune fiziologică:** orice stare de slăbiciune a unui animal care nu este provocată de rănire sau boală. Această slăbiciune poate conduce la stări specifice, incompatibile cu transportul, cum ar fi oboseala, starea avansată de gestație și fătarea recentă.

7. **Proces patologic:** orice stare animală determinată de rănire sau boală. Aceasta poate determina simptome sau consecințe care nu sunt compatibile cu transportul.

Prezentele orientări conțin exemple.

Interpretarea simbolurilor ?

Pentru o consultare rapidă, am utilizat simbolurile , și și coduri de culoare în partea de sus și de jos a paginii, în vederea identificării ușoare a diferitelor părți ale ghidului.

Netransportabil

Poate fi transportat, dar este necesară o evaluare suplimentară

Transportabil

Avertisment - atenție

Citat din legislație

LEGISLAȚIA EUROPEANĂ

Prezentele orientări reflectă dispozițiile de bază ale Regulamentului nr. 1/2005 al UE privind protecția animalelor în timpul transportului.

Este necesară, de asemenea, consultarea reglementărilor naționale în vigoare în statele membre.

Rezumatul legislației UE

Transportul animalelor bolnave, rănite sau slăbite

„Animalele rănite sau care prezintă slăbiciuni fiziologice sau procese patologice nu sunt considerate apte pentru transport, în special în cazul în care:

§

- nu sunt capabile să se miște singure fără dureri sau nu se pot mișca fără ajutor;
- prezintă o rană deschisă gravă sau un prolaps.”

Capitolul I punctul 2 literele (a) și (b) din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005

Transportul bovinelor în stare avansată de gestație sau după fătare

---

„Animalele rănite sau care prezintă slăbiciuni fiziologice sau procese patologice nu sunt considerate apte pentru transport, în special în cazul în care sunt femele gestante care au depășit 90 % sau mai mult din perioada de gestație preconizată sau femele care au fătat în cursul săptămânii precedente.”

§

Capitolul I punctul 2 litera (c) din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005

Femele în perioada de lactație

„Femelele din speciile bovină [...] care nu sunt însoțite de progenituri sunt mulse la intervale de cel mult 12 ore.”

§

Capitolul I punctul 6 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005

„În cazul călătoriilor de lungă durată [...] transportatorii și organizatorii respectă prevederile din jurnalul de călătorie prevăzut de anexa II.”

Articolul 5 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2005

Rezumatul legislației UE (continuare)

Sacrificarea de urgență în exteriorul abatorului

Animalele care au suferit un accident (de exemplu, un picior rupt) care împiedică transportul acestora din considerente de bunăstare animală pot fi sacrificate de urgență în cadrul exploatației, cu condiția respectării unor prevederi menționate în legislație.

„Este necesar ca operatorii din sectorul alimentar să se asigure că orice carne care provine de la ungulate domestice care au făcut obiectul unor sacrificări de urgență în exteriorul abatorului poate fi destinată consumului uman numai în cazul în care este în conformitate cu următoarele cerințe:

1. un animal sănătos trebuie să fi fost, pe de altă parte, victima unui accident care a împiedicat transportarea acestuia până la abator din considerente privind bunăstarea animală;

2. un medic veterinar trebuie să efectueze o inspecție veterinară ante mortem a animalului;

3. animalul sacrificat și sângerat trebuie să fie transportat spre abator în condiții de igienă și fără întârzieri nejustificate. Prelevarea stomacului și a intestinelor, cu excepția oricărei alte pregătiri, poate fi realizată la fața locului, sub supravegherea medicului veterinar. Toate visceralele prelevate trebuie să însoțească animalul sacrificat până la abator și trebuie să se indice ca aparținând aceluși animal;

4. în cazul în care între sacrificare și sosirea la abator trec mai mult de două ore, este necesar ca animalul să fie refrigerat. În cazul în care o permit condițiile de climă, nu este necesară refrigerarea activă;

5. este necesar ca o declarație întocmită de către operatorul din sectorul alimentar care a crescut animalul, în care se indică identitatea acestuia, orice produs de uz veterinar sau alt tratament care i-a fost administrat animalului respectiv, precum și datele de administrare a acestor tratamente și perioada de așteptare, să însoțească animalul sacrificat până la abator;

6. este necesar ca o declarație întocmită de către medicul veterinar prin care să se ateste rezultatul favorabil al inspecției veterinare ante mortem, data, ora și motivul sacrificării de urgență, precum și natura eventualului tratament administrat animalului de către medicul veterinar să însoțească animalul sacrificat până la abator.”

Secțiunea I capitolul VI punctele 1-6 din anexa III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004

Rezumatul legislației UE (continuare)

Transport posibil când sunt îndeplinite anumite condiții

„Cu toate acestea, animalele bolnave sau rănite pot fi considerate apte pentru transport în cazul în care:

§

- a) sunt rănite sau bolnave ușor, iar transportul nu le-ar provoca suferințe suplimentare; în cazul în care există îndoieli, se solicită opinia unui medic veterinar;
- b) [...];
- c) sunt transportate sub supravegherea medicului veterinar în scopul sau ca urmare a unui diagnostic sau tratament veterinar. Cu toate acestea, transportul în acest caz poate fi efectuat numai atunci când animalele nu sunt supuse unor suferințe sau rele tratamente inutile;
- d) sunt animale care au fost supuse unor proceduri veterinare în legătură cu practicile de creștere a animalelor, precum decornarea sau castrarea, cu condiția ca rănilor să fie vindecate complet.”

Capitolul I punctul 3 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1/2005

§

Animalele afectate de o boală sau care prezintă o stare patologică transmisibilă animalelor sau oamenilor în timpul manipulării sau la consumarea cărnii acestora și, de regulă, animalele care prezintă simptome clinice de boală sistemică sau o emaciere nu trebuie sacrificate pentru consumul uman. Este necesar ca aceste animale să fie sacrificate separat, în condiții care să nu permită contaminarea celorlalte animale sau carcace, și să fie declarate improprie pentru consumul uman.

Secțiunea II capitolul III punctul 4 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 854/2004

SITUAȚII CARE ÎMPIEDICĂ TRANSPORTUL

Stările indicate în prezentele orientări nu reflectă starea obișnuită a animalelor de fermă din UE .

1) Incapacitatea de a se mișca

Aceasta înseamnă că animalul nu poate:

- să se miște fără durere;
- să se deplaseze fără ajutor;
- să se ridice (de obicei, aceste animale sunt denumite „animale culcate”) sau
- să rămână ridicat sau
- să se deplaseze sau
- este posibil să își piardă echilibrul în timpul transportului.

A se vedea definițiile de la paginile 7 și 8.

Fotografie Animals' Angels

Animal culcat: animale așezate, incapabile să se ridice sau să rămână ridicate

Animal care riscă să își piardă echilibrul în timpul transportului

Fotografie Yves Millemann

1) Incapacitatea de a se mișca

(continuare)

Fotografie Yves Millemann

Vacă paralizată de căpușă – aflată în imposibilitatea de a se ridica

Fotografie Yves Millemann

Inflamare: piciorul stâng din față este inflammat și în repaus. Animalul nu se poate mișca fără durere.

Listă neexhaustivă

2) Rană deschisă gravă

Aceasta poate fi:

- o rană deschisă cu expunerea unei cavități a organismului, cum ar fi cavitatea toracică, abdominală sau craniană. Organele interne (intestinele, stomacul etc.) pot fi vizibile din exterior;
- orice rană chirurgicală care se redeschide din cauza unui abces intern sau din cauză că firele sunt desfăcute;
- o rană deschisă de dimensiuni mari, infectată (posibil însoțită de puroi sau viermi);
- orice rană de dimensiuni mari, în cazul căreia integritatea suprafeței organismului este afectată grav. Pielea, mușchii sau membranele mucoase pot fi secționate.

N.B. Rănile pot provoca durere, pot fi infectate și pot sângera, putând conduce la pierderi semnificative de sânge sau chiar la moarte.

Institut de l'Elevage/Fotografie Didier Raboisson

Rană de dimensiuni mari, în care pielea și mușchii sunt secționati. În acest caz, este vorba despre o rană chirurgicală redeschisă, care cauzează durere și risc de rănire, deschidere sau sângereare în viitor.

3) Prolaps (organ deplasat)

- Unele organe, precum rectul, vaginul sau uterul pot suferi un prolaps.
- În caz de prolaps al organelor, acestea pot fi rănite cu ușurință în timpul transportului și pot conduce la sângerări abundente.
- Această stare se poate agrava în timpul transportului.

Fotografie Animals' Angels

Prolaps al vaginului

4) Sângerare abundentă și continuă (hemoragie gravă)

- Sângerarea abundentă și continuă indică prezența unei răni sau a unei boli.
- Se poate agrava în timpul transportului.
- Pierderea abundentă de sânge poate cauza moartea.

Fotografie Animals' Angels

Vacă cu sângerare vaginală.

5) Balonare

- Balonarea are loc când se produc prea multe gaze în stomacuri.
- Pe măsură ce gazele se acumulează, burta se umflă.
- Respirația poate deveni dificilă și pot interveni, brusc, tulburări circulatorii.
- Animalul poate muri în timpul transportului.

Fotografie Yves Millemann

Animal balonat pe ambele părți:
abdomenul este dilatat prin
inflamarea rumenului.

6) Animale în stare avansată de gestație sau după fătare

- Animalele aflate în ultima lună de gestație sau care au fătat în săptămâna anterioară nu pot fi transportate.
- Dacă există îndoieli, se consultă deținătorul animalului.

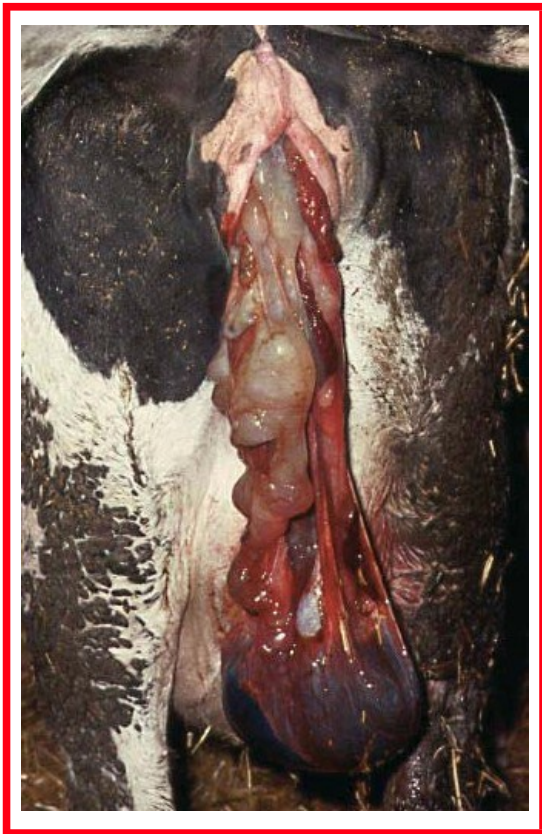
Fotografie Animals' Angels

Vacă ce a fătat recent: se interzice transportul vacilor în prima săptămână după fătare.

7) Placentă vizibilă

- Un animal cu placentă vizibilă nu poate fi transportat.
- Placenta vizibilă indică o fătare recentă sau un avort.
- Poate indica probleme de sănătate cu risc de complicații.

Institut de l'Elevage/Fotografie Sylvie Chastant

Placentă care atârână din vagin

8) Slăbire extremă (emaciere)

- Vacile emaciate sunt descrise frecvent ca fiind „numai piele și os”, coastele și vertebrele fiind vizibile cu ușurință.
- Sunt prea slăbite pentru a fi transportate, având o forță musculară insuficientă.
- Dacă sunt prezentate la abator, aceste animale vor fi respinse de serviciile veterinare ca fiind neadecvate pentru consumul uman (a se vedea pagina 13, punctul 2).

Fotografii Animals' Angels

Animale emaciate, prea slăbite pentru a fi transportate.

Concluzii

Animalele aflate în oricare dintre situațiile enumerate în partea II nu trebuie transportate.

Aceste animale trebuie tratate imediat în conformitate cu recomandările indicate în anexa II.

*

Dacă un animal a suferit un accident, el poate fi sacrificat la fața locului și transportat la abator – cu condiția respectării dispozițiilor Regulamentului (CE) nr. 853/2004 (a se vedea pagina 12).

SITUAȚII CARE NECESITĂ O EVALUARE SUPLIMENTARĂ ANTERIOARĂ TRANSPORTULUI

Luarea deciziei corecte

Există situații când starea animalului este greu de evaluat, iar luarea unei decizii poate fi dificilă.

În această parte a orientărilor, se dorește ilustrarea unui număr de situații echivoce, pentru a furniza indicatori clari care să vă ajute să decideți dacă un animal este sau nu apt pentru transport.

Trebuie să luați în considerare:

- starea generală a animalului;
- durata și condițiile specifice de transport, cum ar fi starea vremii, densitatea de încărcare etc.;
- dacă este posibil ca starea animalului să se înrăutățească în timpul transportului;
- riscul ca animalul să fie respins de serviciile de inspecție de la abator.

1) Dificultăți de deplasare

Principiu general:

UN ANIMAL CARE NU ÎȘI POATE SUSȚINE GREUTATEA PE TOATE CELE PATRU PICIOARE NU POATE FI TRANSPORTAT

Pentru a decide, trebuie să luați în considerare:

- dorința de a se mișca;
- semnele de durere;
- postura sau mersul anormal (de exemplu, spatele arcuit);
- capacitatea de a ține pasul cu celelalte animale;
- starea generală a animalului.

Institut de l'Élevage/Fotografie
Sébastien Assié

Vacă cu mers anormal (membrele posterioare); verificați dacă animalul își poate susține greutatea pe toate cele patru picioare și dacă își poate păstra echilibrul!

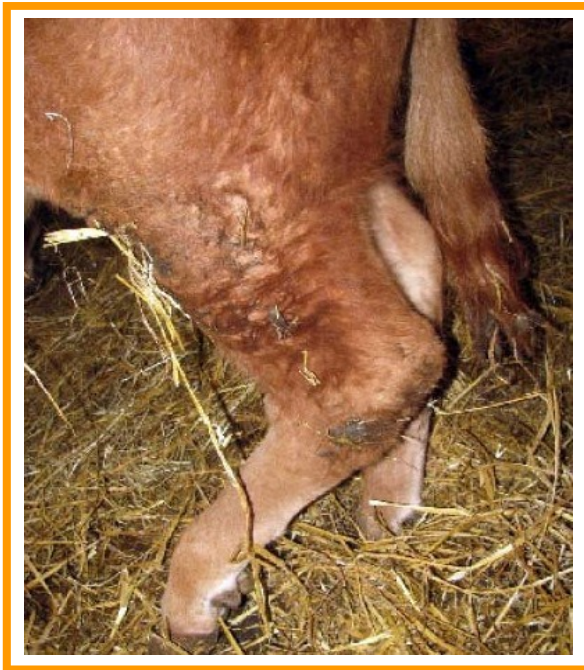

Acest animal arată normal, însă este necesară o evaluare suplimentară: va putea să-și susțină greutatea pe membrul anterior drept și să se deplaseze fără durere?

Fotografie Char les Blanc

1) Dificultăți de deplasare (continuare)

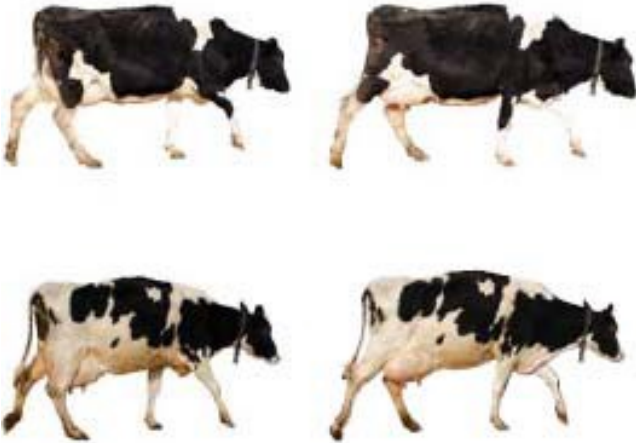
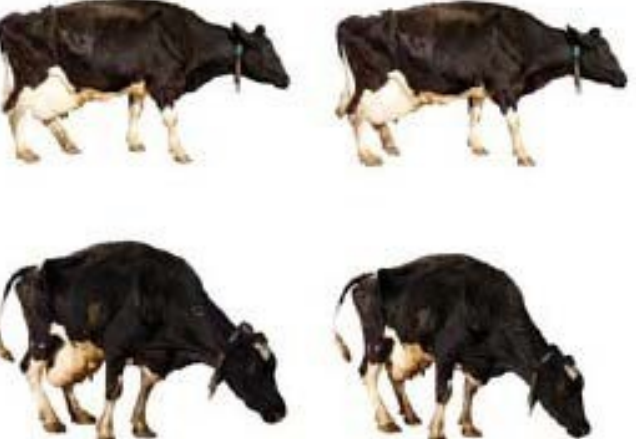
Animal cu un membru posterior nesprijinit pe sol: această poziție a membrului poate indica o afecțiune.

Este necesară o evaluare suplimentară: va putea animalul să-și susțină greutatea pe acest membru și să se deplaseze fără durere?

Stabilirea gradului de șchiopătare

Categorie	Scor	Descrierea comportamentului animalului	Decizie
 <p data-bbox="371 1093 612 1126">Mobilitate bună</p>	0	<p data-bbox="935 589 1160 808">Se deplasează cu distribuția greutății și ritm egal pe toate cele patru membre, cu spatele plat.</p> <p data-bbox="935 857 1134 925">Poate face pași lungi și fluizi.</p>	<p data-bbox="1220 696 1385 763">Apt pentru transport</p>
 <p data-bbox="323 1843 647 1877">Mobilitate imperfectă</p>	1	<p data-bbox="935 1254 1160 1630">Pași inegali (ca ritm sau ca distribuție a greutății) sau pași scurtați; membre afectate sau membre care nu pot fi identificate imediat.</p>	<p data-bbox="1220 1491 1385 1559">Apt pentru transport</p>

Stabilirea gradului de șchiopătare

Categorie	Scor	Descrierea comportamentului ui animalului	Decizie
 <p>Mobilitate redusă</p>	2	Distribuire inegală a greutateii pe un membru care poate fi identificat imediat și/sau pași vizibil scurtați (de obicei, spatele este îndoit de la mijloc).	<p>Dacă animalul își distribuie greutatea pe toate cele patru picioare:</p> <p>Apt pentru transport</p> <p>✓</p> <p>Dacă animalul nu își distribuie greutatea pe toate cele patru picioare:</p> <p>Inapt pentru transport</p> <p>✗</p>
 <p>Mobilitate grav afectată</p>	3	Incapacitate de deplasare în ritmul mersului uman rapid (nu poate ține pasul cu o cireadă sănătoasă) și simptomele de la punctul 2.	<p>Inapt pentru transport</p> <p>✗</p>

Imagini obținute prin intermediul DairyCo. Imaginile au fost utilizate pentru DairyCo Mobility Score, o inițiativă britanică de cooperare cu producătorii.

2) Răni chirurgicale

Suturi pe vulvă:

IDE/Fotografie Sylvie Chastant/Yves Millemann

În cazul acestei vaci, s-au utilizat agrafe vulvare pentru a preveni prolapsul vaginal sau uterin.

Verificați înainte de încărcare dacă agrafele nu prezintă risc de rănire în timpul transportului!

Transportul are loc la mai puțin de o săptămână după fătare:

NU TRANSPORTAȚI

Transportul are loc la cel puțin o săptămână după fătare și animalul se află într-o stare generală precară:

NU TRANSPORTAȚI

Transportul are loc la cel puțin o săptămână după fătare și animalul se află într-o stare generală bună:

APT PENTRU TRANSPORT

2) Răni chirurgicale (continuare)

Rană deschisă care a fost suturată:

Fotografie Yves Millemann

Această rană nu este vindecată în totalitate; a fost suturată în urmă cu 2 zile.

NU TRANSPORTAȚI

Fotografie Zeev Noga

Exemplu de rană vindecată fără risc de o nouă rănire

APT PENTRU TRANSPORT

3) Răni

Rețineți faptul că rănilile pot cauza dureri și pierderi de sânge în timpul transportului, cu posibile agravări.

Pentru a lua o decizie, trebuie să aveți în vedere următoarele:

- dacă rana este întinsă și/sau gravă;
- dacă rănilile sunt multiple;
- dacă rana este mică sau nu este gravă;
- dacă rana este sau nu vindecată/deschisă.

Dacă rana este gravă și deschisă, animalul nu poate fi transportat (consultați partea II a orientărilor, pagina 17).

Institut d'Élevage/Fotografie Didier Raboisson

Această rană a membrului posterior drept prezintă scurgere de puroi. Poate fi o rană gravă, cu expunerea cavității articulare, sau doar un proces superficial.

Verificați dacă animalul își poate sprijini greutatea pe acest membru înainte de încărcare

3) Răni (continuare)

Fotografie BSI Schwarzenbek - Karen von Holleben

Corn rupt: rană gravă cu expunerea cavității craniene, suprafața răni sensibilă și expusă.

Fotografie IRU

Corn rupt: această rană pare mai gravă decât este în realitate. Țesutul sensibil este în continuare acoperit de rămășițele cornului, iar sângerarea este redusă.

3) Răni (continuare)

Fotografie Animals' Angels

Rană gravă a copitei; asociată cu simptome de inflamare (umflare, roșeață și, desigur, durere).

Fotografie Animals' Angels

Răni mici, reduse sau superficiale la articulațiile metacarpiene. Rănile sunt superficiale, doar la nivel cutanat, iar sângerarea este foarte redusă.

Fotografie BSI Schwarzenbek - Karen von Holleben

Răni mici, reduse sau superficiale la coadă. Rana este superficială, doar la nivel cutanat, iar sângerarea este foarte redusă.

4) Afecțiuni cutanate

Afecțiunile cutanate pot constitui un simptom de boală, pot fi contagioase și se pot transmite altor animale sau oamenilor.

Trebuie să luați în considerare:

- starea generală a animalului;
- existența unor mirosuri neplăcute, a unor cruste sau a umezelii;
- dacă leziunile/semnele sunt localizate sau extinse.

Fotografie Cécile Boos

Animal ars de soare: verificați starea generală a animalului înainte de încărcare!

Fotografie Yves Millemann

Papiloamele apărute în zonele expuse ale corpului pot prezenta riscuri de rănire pe durata transportului.

Fotografie Yves Millemann

Zone lipsite de păr: în acest caz, este vorba despre un proces superficial, lipsit de secreții și fără urmări asupra stării generale a animalului.

5) Secreții anormale

Secrețiile anormale pot reprezenta un simptom de îmbolnăvire.

Trebuie să luați în considerare:

- starea generală a animalului;
- cantitatea, culoarea, consistența și mirosul;
- originea secreției (gură, nas, vulvă, penis).

Fotografie Yves Millemann

Secreție uterină importantă, purulentă. Indică o boală generală gravă a animalului respectiv.

Fotografie Institut de l'Élevage

Proces local, secreție nazală, fără impact asupra stării generale a animalului.

6) Inflamații

O inflamație poate constitui un simptom izolat sau o parte a unei boli generale.

Trebuie să luați în considerare:

- starea generală a animalului;
- dacă zona inflamată este caldă, roșie, dureroasă la atingere;
- dacă zona inflamată determină o postură sau un mers anormal (a se vedea capitolul I, paginile 27-28);
- dacă inflamația poate spori riscul de rănire, ducând la pierderea masivă de sânge.

Fotografie Yves Millemann

Această inflamație este un edem, care poate indica probleme grave (de exemplu, afecțiuni circulatorii sau parazitism grav).

Este necesară o evaluare suplimentară privind starea generală a animalului.

6) Inflamații (continuare)

Fotografie Yves Millemann

Flegmon uriaș: semn de infecție extinsă, cu risc crescut de agravare subită a stării generale a animalului.

Fotografie Yves Millemann

Fotografii Animals' Angels

În imaginile de mai sus sunt prezentate patologii singulare locale, fără impact asupra stării generale a animalelor. Nu există risc de rănire și nu apare șchiopătare.

Prezența mai multor articulații inflamate poate indica adeseori o infecție internă generalizată. Dacă animalul șchiopătează, consultați secțiunea „Dificultăți de deplasare” (pagina 27).

7) Diaree

Diareea poate reprezenta un simptom izolat sau un indiciu al unei boli generale.

Trebuie să luați în considerare:

- starea generală a animalului;
- riscul de deteriorare a stării generale și de deshidratare pe parcursul transportului;
- riscul transmiterii de boli infecțioase.

Fotografie Institut d'Élevage

Fotografie Yves Millemann

Animal care a pierdut cantități importante de fluide, ceea ce indică o stare generală precară.

Animalul poate fi transportat dacă pierderea de fluide este redusă și animalul prezintă în continuare o stare generală bună.

Atenție: pierderile masive de fluide pot fi periculoase și pot determina agravarea subită.

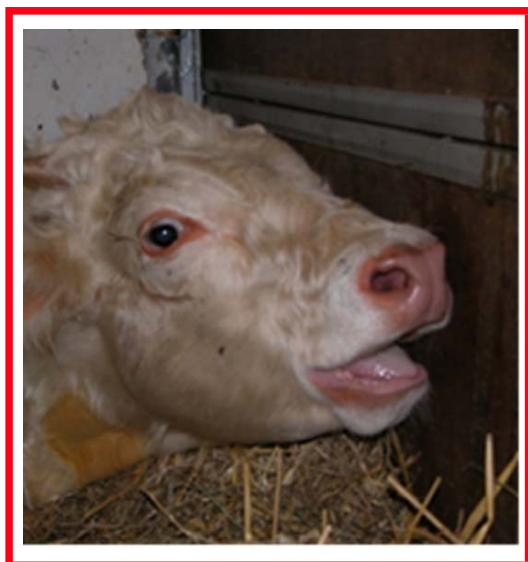

8) Dificultăți respiratorii

Dificultățile respiratorii pot indica alte probleme grave de sănătate.

Trebuie să luați în considerare:

- starea generală a animalului;
- prezența unui puternic disconfort respirator (de exemplu, gura deschisă, capul și gâtul întinse înainte, picioarele anterioare desfăcute larg, respirație dificilă și salivăție);
- faptul că agravarea subită în timpul transportului poate provoca decesul.

Animalele din ambele imagini prezintă disconfort respirator grav și nu vor putea suporta stresul suplimentar provocat de transport.

9) Afecțiuni ale ugerului

Afecțiunile ugerului pot ridica probleme privind bunăstarea animalului în timpul transportului.

Trebuie să luați în considerare:

- starea generală a animalului;
- riscul de dureri sau suferință în timpul transportului;
- existența unei posturi sau a unui mers anormal.

Fotografie Institut d'Élevage

Mastită cangrenoasă: uger purpuriu sau albastru, cu rană umedă și lucioasă; risc sporit de deces.

Fotografie Yves Millemann

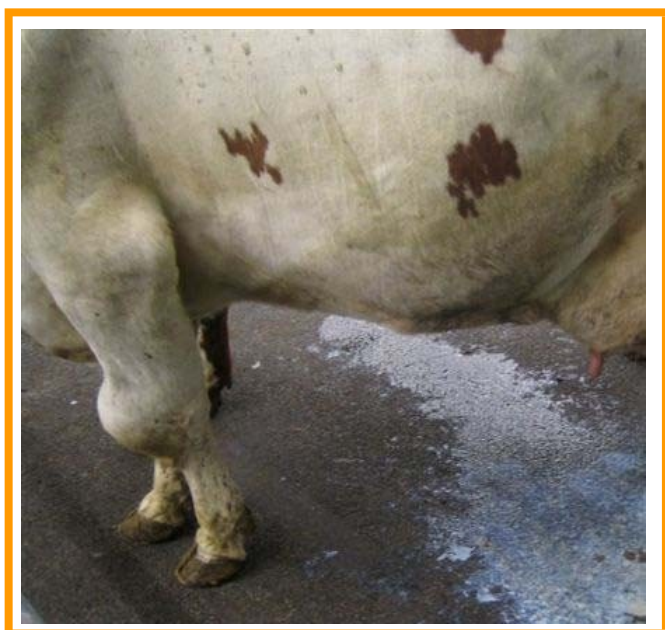
Proces localizat, papiloame între sectoarele ugerului, fără impact asupra stării generale a animalului.

10) Vaci aflate în perioada de lactație

Vacile aflate în perioada de lactație pot prezenta un nivel ridicat de sensibilitate, iar transportul lor necesită o atenție specială, în conformitate cu legislația UE (a se vedea pagina 11).

Trebuie să luați în considerare următoarele:

- dacă vacile în perioada de lactație nu sunt însoțite de progenituri, ele trebuie mulse la intervale de 12 ore;
- dacă vacile în perioada de lactație vor fi transportate pe o perioadă mai mare de 12 ore, transportatorul trebuie informat în prealabil, pentru a se asigura că pe ruta de transport există instalații de muls (jurnalele de călătorie trebuie să fie disponibile cu cel puțin două zile lucrătoare înaintea plecării);
- vacile în perioada de lactație care nu sunt mulse regulat pot avea dureri puternice și pot fi expuse la probleme suplimentare care le afectează bunăstarea în timpul transportului.

Fotografie Animals' Angels

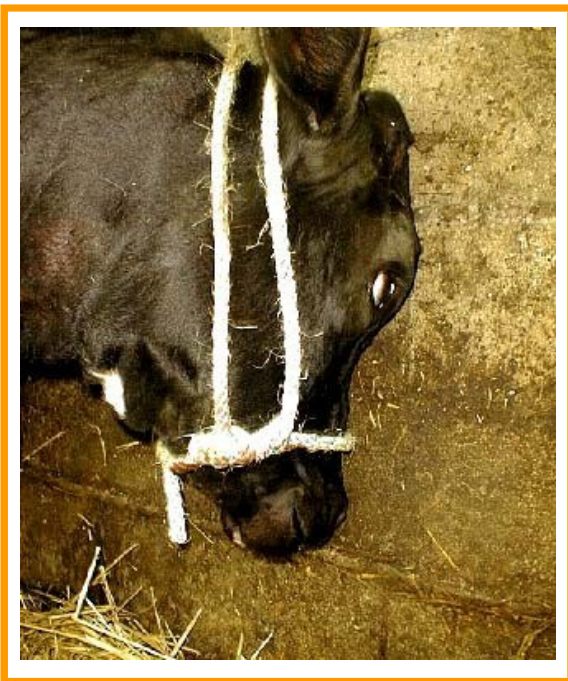
Lapte picurând din uger. Lipsa mulsului provoacă dureri puternice și risc de apariție a slăbiciunii în timpul transportului.

11) Comportament anormal și/sau semne de nervozitate

Comportamentul anormal și semnele de nervozitate pot fi asociate mai multor probleme de sănătate, unele dintre acestea fiind dificil de identificat.

Trebuie să luați în considerare:

- comportamentul obișnuit al animalului;
- posibilitatea ca acesta să fie stresat sau surescitat;
- dacă există alte simptome asociate;
- dacă există alte probleme de sănătate și siguranță.

Fotografie Jean-Marie Nicol

Animal care prezintă semne de nervozitate, împingându-se în perete.

12) Animale periculoase

- Animalele periculoase pot deveni de necontrolat și, ca urmare, reprezintă un risc sporit pentru sănătatea și siguranța umană, pentru alte animale și pentru ele însele.
- Comportamentul social variază în funcție de vârstă, rasă, experiența anterioară și sex.
- Bovinele pot deveni mai agresive și mai periculoase în timpul transportului.
- Transportatorul trebuie informat de către deținătorul animalelor anterior începerii transportului.
- Transportatorul decide dacă își asumă riscul de a încărca un animal periculos, ținând seamă de eventualele riscuri pentru siguranța și sănătatea umană și pentru bunăstarea animalelor.

Fotografie Jean-Marie Nicol

Taur periculos: vă asumați riscul?

14) Animale cu deficiențe de vedere

ANIMALE CU UN SINGUR OCHI

Animalele cu deficiențe de vedere se deveni cu ușurință dezorientate, speriate sau stresate, de aceea trebuie transportate împreună cu grupul social din care fac parte.

Fotografie Animals' Angels

Ochi orb

14) Animale cu deficiențe de vedere

(continuare)

ANIMALE OARBE

Riscurile de dezorientare, panică sau stres sunt considerabile în cazul animalelor oarbe, acestea putând fi rănite în timpul transportului.

Prin urmare, animalele oarbe nu ar trebui transportate.

Cu toate acestea, experiența practică demonstrează că, în anumite situații specifice indicate de medicul veterinar, animalele oarbe nu prezintă semne de stres suplimentar atunci când sunt transportate pe distanțe scurte.

Fotografie Yves Millemann

Animal orb: riscuri majore de dezorientare și stres, dar și de pierdere a echilibrului în timpul transportului.

Anexa I

Principalele referințe legislative

Legislația europeană:

- Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală
- Regulamentul (CE) nr. 854/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman
- Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1/2005 din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe
- Regulamentul (CE) nr. 1099/2009 al Consiliului din 24 septembrie 2009 privind protecția animalelor în momentul uciderii

Anexa II

Măsuri recomandate în cazul identificării de animale considerate inapte pentru transport în ferme, centre de colectare și puncte de control sau în timpul transportului

În ferme, centre de colectare și puncte de control:

- separarea animalelor inapte de animalele sănătoase;
- tratamentul imediat al animalelor inapte și/sau consult veterinar;
- dacă este necesară, uciderea sau sacrificarea de urgență, într-o manieră care să nu le provoace suferințe inutile.

În timpul transportului

- separarea animalelor inapte de animalele sănătoase, imediat ce acest lucru este posibil;
- acordarea primului ajutor și a tratamentului veterinar adecvat, imediat ce acest lucru este posibil. Dacă este necesară, uciderea sau sacrificarea de urgență, într-o manieră care să nu le provoace suferințe inutile;
- aplicarea măsurilor prevăzute în planul de urgență (pentru deplasări rutiere mai lungi de 8 ore).

Dacă nu există un plan de urgență:

- dacă destinația animalelor se află la o distanță de 2-3 ore, se contactează persoana responsabilă de la locul de destinație/organizatorul pentru a asigura disponibilitatea unui medic veterinar la destinație sau
- dacă nu se poate ajunge la destinație în maximum 3 ore, se contactează organizatorul călătoriei, serviciile veterinare locale sau poliția, pentru a asigura descărcarea animalelor la proxima destinație posibilă, cum ar fi un punct de control, un punct de descărcare de urgență sau un abator;
- NB: se recomandă întocmirea unui plan de urgență pentru toate tipurile de transport (a se vedea exemplele din anexele III și IV).

La sosirea la destinație

- o bovină adultă care nu se poate ridica în picioare trebuie descărcată într-o manieră care să nu îi provoace suferință suplimentară;
- dacă animalul nu se poate ridica în picioare, acesta trebuie tratat, asomat și/ sau sacrificat pe loc, de exemplu, în mijlocul de transport.

Anexa III

Model de plan de urgență pentru transportatorii de tip 2

Vă rugăm să completați prezentul plan de urgență și să îl depuneți la adresa de mai jos, alături de formularul de solicitare a autorizației de transportator de tip 2:

Prezentul plan general de urgență se completează de către transportator.

Secțiunea 1 – Informații de contact

Denumirea transportatorului:	
Adresă:	
Număr de telefon de contact:	
Adresă de e-mail:	

Secțiunea 2 – în situații de urgență, informații despre cum să acționați și pe cine să contactați în următoarele cazuri:

1	Avarie a mijlocului de transport	
2	Accident în trafic, închiderea drumului sau condiții meteo nefavorabile	
3	Serviciul feribot/transfer a fost suspendat	
4	Ruta trebuie modificată	
5	Animalele trebuie transferate în alte mijloace de transport	
6	Unul sau mai multe animale se îmbolnăvesc în timpul călătoriei	
7	Unul sau mai multe animale trebuie eutanasiate	
8	Temperaturi extreme (ridicate sau scăzute)	
9	Confirmarea bolilor cu declarare obligatorie în zona tranzitată	

Secțiunea 3 - Semnătură

Semnătura transportatorului			Data	
Denumire (MAJUSCULE)				

Anexa IV

Model de plan de urgență pentru planificarea unei deplasări

Vă rugăm să completați prezentul plan de urgență și să îl depuneți la adresa de mai jos, împreună cu secțiunea 1 a jurnalului de călătorie:

Prezentul plan de urgență se completează de către transportatorul de bovine, ovine, caprine, porcine și cabaline neînregistrate, pentru deplasări mai lungi de 8 ore către alte state membre UE sau state terțe.

Secțiunea 1 – Informații de contact

Denumire, adresă și numere de telefon de contact pentru:

1	Locul de plecare	
2	Locul de destinație	
3	Agent/Organizator	
4	Transportator	
5	Puncte de control (dacă este cazul)	

Informații de contact și numere de telefon pentru:

6	Companiile de transport cu feribotul, în cazul în care deplasarea presupune traversare maritimă	
7	Autoritatea veterinară locală de la locul de plecare	
8	Autoritatea veterinară locală de la punctul de ieșire din Regatul Unit	
9	Medicul veterinar de la locul de plecare	
10	Autoritatea locală de la locul de plecare	
11	Autoritatea locală de la punctul de ieșire din Regatul Unit	
12	Poliția	
13	Protecția animalelor din Regatul Unit și Protecția animalelor din Scoția și instituțiile echivalente	

Secțiunea 2 – semnătură

Semnătura transportatorului			Data	
Denumire (MAJUSCULE)				

Dacă nu sunteți siguri,

nu transportați animalul!

